

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 285. szám — 1940 december 14 szombat — Ára: 12 fillér

A magyar-jugoszláv szerződés visszhangja A windsori herceg Roosevelthez repült CÁFOLJÁK AZ UJABB HITLER--MUSSOLINI TALÁLKOZÓ HIRÉT Északafrikában heves csata dúl homokviharban olaszok és angolok között

Csáky gróf külügyminiszter jugoszláviai látogatása, a magyar-jugoszláv barátsági szerződés aláírása élénk és mély visszhangot keltett déli szomszédainknál. A jugoszláv sajtó oldalakon keresztül a lehető legnagyobb részletességgel nagyjelentőségű eseményként foglalkozik a magyar-jugoszláv örökös barátsági szerződés aláírásával. Kiemelik a lapok, hogy tartós béke és örökös barátság lesz Magyarország és Jugoszlávia között. Külön hangoztatják azt, hogy a szerződés nemcsak a két ország viszonyát rendezte végleges formában, hanem a tartós béke rendezése révén megszilárdítja egész Délkelet-Európa helyzetét is. Elsőnek a „Vreme” ír vezércikket a csütörtöki eseményekhez. Szerinte a magyar-jugoszláv szerződés fontos és jelentőségteljes adalék a békehez Európának ebben a részében, Belgrád mindig azt szorgalmazta, hogy az egyes politikai kérdések megoldása megfeleljen a természeti tényeknek, így történt ez most a magyar-jugoszláv viszony kialakulásánál is. Ma már nemcsak hivatalos politikai vezetőkörökben, hanem a két ország közvéleményében is kikristályosodott a meggyőződés, hogy a most kötött barátság a két állam között mindenben fennálló baráti és jószomszédai viszony folytatása. „Új korszak” címen a zágrábi Novosty is vezércikket ír az örökös barátsági szerződés megkötéséről. A lap úgy értesül, hogy gróf Csáky látogatása után Cincar-Markovics jugoszláv külügyminiszter a látogatás viszonzásaként nemcsak Budapestre utazik. Ezek a látogatások nem egyszerű nemzetközi udvariassági ténykedések, hanem mérföldkövek, amelyek új korszakot vezetnek be Magyarországra és Jugoszlávia viszonyába. A most kötött barátsági szerződés új korszakot nyitott meg a két állam viszonyában, amely talán a legnagyobb lesz a magyarok és a délszlávok történelmében. Ammit már most is mondhatunk, hogy nekünk minden jószomszéd olyan kedves, mint a testvéreink. Vezércikkben jelenti be az újvidéki Reggeli Ujság is az örökös barátsági szerződés megkötését. Jugoszlávia és Magyarország, írja a cikk, gondoskodni fog arról, hogy Európa e részében a fejlődést semmi olyan zavaró körülmény ne akadályozza meg, amely ellenkezne a két nemzet és egész Európa érdekeivel. Ezek a magasabbrendű európai érdekek vezetőszeretpet játszottak a két ország örökös barátsági szerződése aláírásánál. Végül a cikk kitér a jugoszláv-magyar kisebbség helyzetére is. Biztosra vettük, mondja,

hogy a két állam felelős vezetőinek találkozása nemcsak a hivatalos barátság megerősítése lesz, hanem messzemenően kihat a mi jövő sorsunkra is. Bácska és Bánság egy tömegben élő, közel félmilliónyi népe éppen úgy, mint a Baranyában és a Dráva—Száva közén levő településekben is szórányonnyosan lakó magyar testvéreink is azt várják, hogy testet is öltson az az elképzelés, amelynek bekövetkezését 22 esztendő óta várták.

„ÚJ HID”

A belgrádi szerződés aláírása a német sajtóban is méltányostalál. A „Neues Wiener Tagblatt” pénteken Új hid cím alatt hosszabb cikket közöl.

Budapesten teljesen tisztában vannak azzal a jelentőséggel — írja a cikk — amellyel az új magyar-jugoszláv szerződésnek a tengelyhatalmak délkelet-európai békemunkájának szempontjából tulajdonítható és azt hiszik, hogy a fejlődés közvetlen kapcsolatok létesítésére fog vezetni a tengelyhatalmak és Jugoszlávia között. Ezen túlmenően a magyar sajtó kifejezést ad annak a reményének, hogy a magyar-jugoszláv barátsági szerződés a többi balkáni államra, így elsősorban Bulgáriára és Törökországra is kedvező befolyással lesz a tengelyhatalmak újja rendezési politikája értelmében.

FRANCIA DIPLOMÁCIAI KÖRÖKBEN,

mint Vichyből jelentik, a magyar-jugoszláv barátsági szerződést úgy tekintik, mint a jelenlegi balkáni viszály elszigetelésének lehetőségét. Ugyanezekben a körökben megállapítják, hogy Berlinben rokonszenvenvel kísérik a magyar-jugoszláv közeledést, mint olyan tényezőt, amely hozzájárul Délkelet-Európa helyzetének állandósításához.

A WINDSORI HERCEG ROOSEVELTNÉL

Érdekes hír érkezett a windsori hercegről. Mint Miami-ból jelentik, a windsori herceg szárnysegéde közölte, hogy a herceg egy amerikai vízirepülőgépen a pénteki nap folyamán „fontos hivatalos ügyben ismeretlen helyre távozik”. Nem erősítették meg, de meg sem cáfolták azt a hírt, amely szerint a windsori herceg találkozni fog Roosevelttel. A szárnysegéd, aki elkíséri útjára a herceget, kijelentette, hogy valószínűleg rövidesen visszatérnek Miami-ba. Lehetségesnek tartják, hogy a windsori herceg Nassauban utazik, hogy Roosevelttel találkozzék. A herceg elutazását hadsége jelen-

tette be és hozzáfűzte, hogy a herceg, aki tudvalevőleg súlyos fogműtéten esett át, kórházban marad férje visszatéréséig. Megelőzően azt is jelentették, hogy Roosevellt, aki befejezte körútját, a Fuskatosai cirkálón szintén ismeretlen helyre utazott.

Egy másik távirat azt jelenti, hogy az elhunyt Lilian lord nagy-követ esetleges utódként emlegetik Halifax, Eden, Duff Cooper, sőt a windsori herceg nevét is.

BERLINI CÁFOLATOK

Berlini jelentés közli, hogy külföldi forrásokból olyan hírek terjedtek el, hogy a közeljövőben magasrangú jugoszláv politikai személyiség Berlinbe érkezik. Német

illetékes helyen kijelentették, hogy nem tudnak semmiféle jugoszláv látogatásról, egyelőre nincs is tervbe véve ilyen látogatás.

Berlinből jelentik: A külföldi sajtóban olyan hírek jelentek meg, hogy a Führer a legközelebbi jövőben találkozhat Duceval, a Wilhelmstrassen. Kijelentik ezzel kapcsolatban, hogy erről mit sem tudnak.

Külföldön olyan hírek is terjedtek el, hogy Szaradzsoğlu török külügyminiszter rövidesen Athénbe utazik, Berlini politikai körökben ezzel kapcsolatban napvilágot látott találgatásokat nemcsak a koraiaknak, hanem igen merésznek minősítik.

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás 189. közleménye:

A kirenaikai határon, Sollum és Sidi el Barrani környékén, valamint a délkeleti sivatagi vidéken tovább folytatók a heves harcok hősiességgel csapataink és ellenséges páncélos osztagok között.

Vadász- és bombavetőrajaink a heves homokviharok mellett is hajnal-tól alkonyatig szakadatlanul a levegőben voltak és az ellenséges egységeket bombázóporral árasztották el. Több helyen tüzet is okoztak.

Farrinacci kemény cikke a kávéházi stratégiák és tétlen alvezérek ellen

Róma, december 13. (NST) Farrinacci államminiszter a fasiszta párt volt országos főtitkára pénteken a következőket írja lapjában, a Regime Fasistában a helyzetről:

— Az új párttitkár Rómába hívatta a fasiszta harcok alakulatók volt parancsnokait és részletes utasításokat adott nekik, hogy járjanak el mindazokkal szemben, akik elfelejtik, hogy Olaszország háborúban áll. Miközben harcok folynak és halált osztoztatnak, a nemzetnek is hozzá kell szoknia a háborús éghajlathoz. Elegünk van a kávéházi stratégiákból, a suttogókból és a földalatti defetista uszítókból.

— A közigazgatási szerveknek miúgy kell tenniük, hogy a közéleti mezejt a szükségleteknek, országreszeknek és népszármányoknak megfelelően szabályozzák. Nem szabad meg-történni annak, hogy egyes nagyvárosokban sorbaálljanak az üzletek előtt. Nem elég agyonlőni a rablókat, falhoz kell állítani az úgynevezett „felvásárlókat” is, vagyis azokat, akik elvonják az árut a piacról, hogy azután kézalatt háromszoros és négyszeres áron adják tovább a gazdagoknak. Röviden összefoglalom a dolgot, mindenekelőtt a néppel kell tisztáznunk, amely végső döntőhatáron is hajlandó, ha meg van győződve arról, hogy minden rendese-

A december 9-i légiharcokban letölt ellenséges repülőgépek száma 18-ra emelkedett. Ugyanaznap 12 saját repülőgépünk nem tért vissza.

Kelet-Afrikában a szudáni határon járőrtevékenység volt légi erők támogatásával, amely jelentékeny veszteségeket okozott az ellenséges gépesített osztagoknak. Egy ellenséges repülőgép lángokban lezuhant. A görög harcokban nem voltak különösebb események, csak helyi jellegű támadásokat vertünk vissza.

Olasz erősítések érkeznek a görög frontra

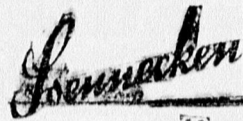
Belgrád, december 13. (TP) A jugoszláv lapok haditudósítóinak frontjelentései szerint a kedvezőtlen időjárás állandóan tovább tart. A „Vreme” haditudósítója azt jelenti Bitolából, hogy az olaszoknak sikerült Pogradec környékén egy hadászati szempontból igen fontos hegységterület megszállni és további más állásokat megszerelni, melyeknek birtokában urálni tudják az előttük fekvő völgyet. A lap tudósítójának jelentése

Átlátszó!

A Sonneneken töltőtoll tintatartályának alsó része átlátszó. Alládoan ellenőrizheti tehát tintakészletét.

TÖLTÖTOLL

Rapható minden jobb papírszaküzletben.

szerint egyébként a frontra szakadatlannal újabb és újabb olasz megerősítések érkeznek.

Semleges katonai vélemény az olaszok harcújáról

Belgrád, dec. 13. Semleges katonai megfigyelők körében mely benyomást kelt az a szívós ellenállás, melyet az Albániában harcoló olasz hadsereg tanúsít a görög nyomással szemben. Az olasz hadsereg kiváló teljesítményét — állapítják meg — csak akkor lehet teljesen értékelni, ha figyelembe vesszük azokat a nehézségeket, amelyekkel ennek a hadsereg-csoportnak meg kell küzdenie.

Mindenekelőtt figyelembe kell venni, hogy a jellegzetes olasz lendület és a haderő repülő és gépi fölénye nem érvényesülhet a maga teljes egészében ezen a sziklás, hegyes terepen, amelyet csak itt-ott szakítanak meg völgykanyarulatok és folyómedrek. Másrészt viszont a görög csapatok óvakodnak attól, hogy túlságosan közel kerüljenek a sík és mocsaras tengerparti területhez, ahol ez a fölény már kifejthető volna.

A különleges terep különleges csapatok alkalmazását is teszi szükségessé és ez volt az oka annak — szövegük le a katonai szakértők, — hogy az első napok harcáiban résztvevő olasz csapatokat a hegyvidéki hadviselésben jártas alpine-csapatokkal kellett felváltani, ami időt engedett a görögöknek kedvező csapatösszevonásokra.

Attól kezdve azonban, hogy az ennek folytán szükségessé vált stratégiai átcsoportosítás lebonyolítása után az olasz csapatok új állásait elfoglalták, körülbelül a Kimara-Tepeleni-Podgrádece vonalon, a harcok hullámzóvá alakultak át és lüzérségi akciók kíséretében sorozatos támadásokban és ellentámadásokban nyilvánulnak meg.

A Szófián és Isztambulon keresztül érkező jelentések alapján nagy figyelmet fordítanak semleges katonai megfigyelők körében az egyiptomi front alakulására is. Rámutatnak e tekintetben az olasz értesülésekre, melyek szerint az angol hadvezetőség újlott jelentőséget akar tulajdonítani a Sidi el Barraninál vívott ütközetnek.

AKAR UJAT?

Kolozsvári ékszerkülönlegességek

AKAR RÉGIT?

Álalmi ékszerek, ezüstneműek, ét-készletek, disztárgyak

MIND MEGTALÁLJA

Róna ékszerésznél, Piac u. 28. sz.

Az olasz hivatalos jelentés is leszögezte, hogy az ütközetek természetszerűen tekintélyes veszteségekkel jártak, katonai körök megítélése szerint azonban olasz részről ezek a veszteségek távolról sem tesznek ki oly magas számot, mint amelyet az angol hírszolgálat feltüntet.

Ami a földközilegeri angol flottának e harcokban való szerepét illeti, rámutatnak arra, hogy e hajóegységek beavatkozását az a körülmény tette lehetővé, hogy a hadműveletek egyelőre a Földközi-tenger partszegélye mentén zajlanak le és ezeknek a katonai mozdulatoknak a támogatá-

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 25-09

MINDENNAP!
Húsból és vérből való igazi emberek modern regénye.
Főszereplők: Paul Hartmann, Leni Marenbach és Hans Sänker

Angelica nővér
Egyetlen csók története

sára intéztek támadást az angol hadhajók Sollum, illetve Bardia ellen.

Gróf Csáky Szlovéniában

Belgrád, december 13. Pénteken éjjel gróf Csáky István és neje a topesideri vasúti pályaudvarra hajtottak és rögtön el is utaztak a pénteki és szombati szlovéniai vadászatra. Gróf Csáky Istvánt kikísérték az állomásra: Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter és neje, a magyar kíséret és a magyar követség tagjai, Seeserovics kabinetfőnök, Bukovác protokollfőnök, Petrovics hadseregtábornok, Belgrád katonai parancsnoka és Rasies budapesti jogoszláv követ.

A vonat pontban fél 12-kor indult ki a topesideri pályaudvarról.

A szlovéniai Kamnikban rendezen-

dő zergevadászaton résztvesznek gróf Csáky István és neje, Albrecht bajor királyi herceg, Babics Bjalski udvari szertartásmester és Csirkovics külügyminiszteri tanácsos, akit gróf Csáky István mellé osztottak be jugoszláviai tartózkodása idejére. Gróf Csáky Istvánt és feleségét elkísérték még a vadászatra báró Bakách Besseney György belgrádi magyar követ és felesége, valamint őrgrof Pallavicini Hubert külügyminiszteri titkár. Gróf Csáky István külügyminiszter előreláthatólag szombaton délután indul vissza Budapestre.

Hóman kultuszminiszter előadást tartott Berlinben

Berlin, december 13. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter a Német-Magyar Társaság meghívására pénteken reggel a menetrendszerű gyorsvonattal Berlinbe érkezett. A miniszterrel együtt a német fővárosba érkezett felesége és fia, valamint Terböcz Miklós miniszteri tanácsos és Paikert Géza miniszteri osztálytanácsos.

A minisztert ünnepélyesen fogadták a berlini pályaudvaron. Hóman miniszter a délelőtti folyamán látogatást tett Rust birodalmi nevelésügyi miniszternél és Weitz Saeker külügyi államtitkárnál. Hitler kancellár, valamint Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Góbbels dr propagandaügyi miniszter nem tartózkodnak Berlinben. Délben a Német-Magyar Társaság az Esplanade szállóban Hóman Bálint tiszteletére ebédet adott. Este a Német-Magyar Társaság felkérésére Hóman miniszter előadást tartott a német-magyar kapcsolatokról.

— Vitathatatlan tény — mondotta —, hogy a német-magyar kapcsolatok ezer év óta a politikai sorsközösség és kölcsönös egymásroutaltság és művelődési és gazdasági érdekközösség jegyében alakultak. A bajor-lombard-magyar szövetségtől kezdve a magyar királyság alapítójának a német-római császárral kötött szövetségét a közép- és újkor politikai kapcsolatokon és a hármasszövetségben át a Budapestet is szervesen magában foglaló Berlin-Róma tengely kialakításáig a három nép viszonyának történeti alakulása e népek és államok egymásroutaltságát és sorsközösségét, barátságát és együttműködésük történeti szükségszerűségét bizonyítja. A német-magyar barátság történeti szükségszerűség, évszázados folyamat, élő valóság. A német erőt egységbe foglaló hatalmas német birodalom a magyarság természetes háttérje, az erős és egységes Magyarország a németység védőbástyája a keleti erővel vívott közös küzdelmükben. A németység és magyarság, bármily nagy is a kettő között a különbség számban és erőben, természetes társa a nyugati közösségben. Barátságukat továbbbővíteni, kapcsolatukat kíméletlenül, egymás kölcsönös megértését előmozdítani és evégből minden zavart-keltő törekvést elfojtani minden öntu-

datos németnek s minden jó magyarnak, a két nép társadalmának és államkormányzatuknak is kötelessége.

Hóman Bálint minisztert előadása után az egyetem auláját zsúfolásig megtöltő díszes közönség meleg ünnepélyben részesítette.

Gleise Horstenau főbörnagy, ny. miniszter, a Német-Magyar Társaság elnöke mondott ezután köszönetet Hóman Bálintnak.

METEOR MOZGO mősora:
Szombaton — vasárnap:
REMEK MAGYARFILM:
Füszer és csemege
Jávör Pál, Szőrenyi Éva, Somlay Arthur

A német hadijelentés

BERLIN, december 13. A véderő főparancsnoksága közli:

Mint már jelentettük, a december 13-ára virradó éjszaka a német légi erő újabb nagy támadást intézett Birmingham ellen. A város déli részén heves robbanásokat figyeltek meg, azonkívül találatok érték a város vasúti és ipari berendezéseit, egy gázugár felrobant és sokáig nagy lánggal égett; a város más helyein is sok nagy és kisebb tűz keletkezett.

December 12-ike folyamán a légi erő nappali támadásokat intézett London és néhány más tálanglái célpont ellen. Harwich közelében Anglia keleti partjánál sikerült bombákkal eltalálni egy hajókaraván egyik 3000 tonnás gőzösét. Valószínűleg elsüllyedt. Egy másik kereskedelmi hajót szintén súlyos találat ért.

A december 13-ára virradó éjszaka réndkívül erős német harcú kötélek egymást követő hullámokban a legnagyobb sikerrel támadták Sheffield nehéziparttelepeit.

Egy tengeralattjáró, amelynek egyes teljesítményeiről már adtunk jelentéseket, közli, hogy eddig összesen 27.000 tonna hajóteret szállított el.

A december 13-ára virradó éjszaka csak egy brit repülőgép szállt német birodalmi terület fölé, de nem dobott le bombákat.

Bukarest, dec. 13. (Német TL.) A külügyminisztérium felszólította a chilei követet, értesítse az azelőtt lengyel nagykövetségen alkalmazott s most a chilei követségen dolgozó lengyel hivatalnokokat, hogy tiz napon belül kötelesek elhagyni Romániát. A volt lengyel nagykövetség alkalmazottai folytatták a kémkedő és bomlasztó tevékenységüket s így a román kormány kénytelen volt közbe lépni. (MTL)

Aszucum

Tökéletes szabású ingek

Elsüllyedt a legnagyobb norvég hajó

Newyork, dec. 13. (Német TL.) Newyorki mértékadó hajózási körök szerint Norvégia legnagyobb hajója, a 18.600 tonnás Oslo fjord két nappal ezelőtt aknára futott és elsüllyedt New Castle közelében. A hajó angol szolgálatban állt s útban volt Kanada felé.

Balla Bertalan és Reka Guszláv szervezik meg a szatmári hivatalokat

Dr. Balla Bertalan főjegyző, adóügyi tanácsnok és dr. Reka Guszláv városi tisztifőügyész hivatalos megbízás folytán a napokban Szatmárba utaznak, ahol a debreceni főtisztviselők Szatmár város adóhivatalait, illetve tisztifőügyészi hivatalát szervezik meg.

Mátyás király képe díszíti az erdélyi emlékéremet

Magyarország kormányzója — mint megírtuk — Erdély egy részének visszatérés emlékére Erdélyi-emlékéremet alapított és elrendelte, hogy az érem megkapja mindenki, aki a visszacsatolás idején legalább 28 napi fegyvergyakorlaton vett részt. Az emlékérem vetetésével kapcsolatban felszólították a legkötőbb magyar iparművészeket, hogy készítsenek tervezetet, az éremmodelleket azután bemutatták Magyarországi kormányzójának. A legfőbb hadúr választása Berán Lajos iparművész modelljére esett. Ezt fogja a pénzverő sokezer példányban elkészíteni.

Az Erdélyi-emlékérem felső oldalán Mátyás király mellképe kapott helyet, a másik oldalra Erdély címerének reliefje került. A Mátyás király domborművét körülölelő felirat azt hirdeti, hogy az érem az erdélyi részek visszacsatolásának emlékére készült. A másik oldalon pedig azt adja tudtúl a felirat, hogy Mátyás király születésének ötázadik és Magyarország országgyűlési kormányzásának huszadik évében történt a visszatérés.

Az Erdélyi-emlékéremet a közeli napokban a miniszterelnökség útján rendelik meg az Állami Pénzverőben, a honvédelmi minisztérium igénylése szerinti mennyiségben. Az érmeket a honvédelmi minisztériumnak szállítják le, a kiosztás pedig — hasonlóan a Felvidéki-emlékéremhez — az egyes csapat-testeknél fog megtörténni.

Az árvízvédelmi kormánybiztoság Csonka Bihar vármegye területén 93 házat építtetett fel az árvízkirosultak részére. A házak szimbolikus átadása szombaton történnik meg Komádi községben, ahol Czifra Kálmán főispán adja át a házakat tulajdonosaiknak.

Vigszínház mozgó

A bátorság, az izgalom, a szerelem felejthetetlen amerikai világfilmje:

Aranyváros

Kertész Mihály remeke!
Fősz. ERROL FLYNN.

Magánfogyasztásra csak saját hizlalású sertést szabad levagni

Rendelkezők a zsir ellátás biztosítására

A zsirtermelés fokozása érdekében a földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a 100 kg. élőszület el nem érő zsirsertéseket, továbbá a 60 kg. élőszület el nem érő hússertéseket és malacokat sem köz-, sem magánhasználat céljára folyó hó 15-től kezdődőleg nem szabad levágni. A tilalom nem vonatkozik a kényszervágás esetére, valamint arra az esetre, ha a sertést állatorvos megállapítása szerint gazdaságosan nem lehet hizlalni. A vágástilalom alól a községi előjáróság fel-

mentést adhat abban az esetben, ha a hizlaló takarmányhiány miatt képtelen a hizlalást tovább folytatni.

A felesleges készlethalmazások miatt a földművelésügyi miniszter azt is elrendelte, hogy magánfogyasztásra csak saját hizlalású sertést szabad levágni és azt is csak annyi élőszületben, amennyi a birtokosnak és háztartásának, valamint gazdasági eselédinek ellátására szükséges. A levágható sertések számát illetően élőszületét a községi előjáróság állapítja meg.

Szilágyi Lajos élesen bírálta Imrédyt és pártját

A felsőház ülése

A felsőház tegnap folytatta a költségvetés tárgyalását. Örfy Imre az alkotmányreformmal foglalkozott, melyet szerinte meg kell előznie a közigazgatási reformnak. Szociális politika alapja helyes termelési politika lehet. Vitéz Meskó Zoltán tábornok-orvos méltatta Kormányzó Urunk érdemeit, majd hangzott, hogy mennyire lovasias a magyar nemzet, ez még az elmúlt hetekben történt román támadások idején is megmutatkozott. A nyugdíjasok kérdésével kapcsolatban azt a gondolatot vette fel, hogyha a nyugdíjasok máshol helyezkednek el, akkor nyugdíjukat ne adják ki nekik, hanem fordítsák szociális célokra. Vitéz Baskay Gyula azt hangoztatta, hogy helyesen irányított termelésre van szükség. Szluha Pál és Rauner Mihály gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Báró Fiath Tibor a mezőgazdasági időszerű kérdéseit tette szóvá. Ezzel kapcsolatban elismeréssel beszélt a honvédségről, annak teljesítményéről és helyeselte fejlesztését. A kormány iránti bizalmánál fogva a javaslatot el-

fogadja.

Szilágyi Lajos hangoztatta, hogy a felsőház túlnyomó többsége a kormány mögött áll. Úgy látszik — mondotta —, hogy a kormány belpolitikai tevékenysége nem egészen tudatos és következetes. Sajnálatos látjuk, hogy miközben a kormány a külpolitikai és katonai kérdésekben nyomasztó gondjai vannak, ugyanakkor áldatlan küzdelmeket kell folytatnia belpolitikai kérdésekben az Imrédy-párttal és a nyilas mozgalmakkal. A zsidókérdés megoldása nem megfelelő, a zsidókézlében levő vagyonoknak magyar kézbe kell jutniuk és nem szabad megtörténni, hogy külföldre kerüljenek. A felsőházat fenn kell tartani, a honvédséget minden lehető erővel támogatni kell. Szilágyi Lajos foglalkozott ezután Imrédy Béla személyével és pártjával és igen élesen bírálta a volt miniszterelnököt. A javaslatot elfogadja.

Bíró Zoltán beszélt még, majd az elnök a vita folytatását kedre halasztotta.

NEDA-GYÜMÖLCSKOCKA

MEGÓV A BÉLRENYHESEGTŐL.
SZABÁLYOZZA A BÉLMŰKÖDÉST. HATÁSA ÉNYHE ÉS MEGBIZHATÓ.

DOBOZ 0.60 és 2.40 PENGŐ.
Minden gyógyszerárban kapható.

Ötven-hatvanezer főnyi résztvevője lesz a budapesti felvonulásnak

Budapest, dec. 14. Az országos nemzetvédelmi bizottság az összes nemzetvédelmi szervezetek részvételével vasárnap délután nagygyűlést rendez a Szent György téren és utána tisztelgő felvonulást a Kormányzó előtt.

A budapesti nagygyűlésre és felvonulásra 50—60 ezer résztvevőt várnak az ország minden részéből.

Máramarossziget, dec. 13. A budavári ünnepségeken való részvételre jelentkező kárpátaljai önvédelmi szervezetek sorában Budapestre indulnak a csehek ellen küzdő ruszin, hucul és kárpátaljai román szervezetek küldöttségei is. Az Apsa környéki román szervezetek azt a megható kérelmüket terjesztették elő, hogy az ünnepségeken régi kuruckorabeli Rakóczi zászlójuk alatt vonulhassanak fel, amelyet 200 év óta őriznek kegyelettel és amelyet a cseh uralom alatt gondosan rejtgettek. Az ország nemzetvédelmi bizottsága természetesen a legnagyobb örömmel járult hozzá a kérelem teljesítéséhez.

Antonescu ratifikálta a német-román gazdasági egyezményt

A márka árfolyamát 60 leire emelték Romániában

BUKAREST, december 13. (NST.) Antonescu tábornok csütörtökön ratifikálta a december 4-én aláírt berlini német-román megállapodásokat. Cenciov gazdasági miniszter a ratifikálás után fogadta a román sajtó képviselőit és tájékoztatta őket az új megállapodások jelentőségéről. Az ország történetében nincs példa arra, hogy ilyen mezzemenő gazdasági együttműködés jött volna létre külföldi állammal. A régi Nagy-Románia nem is tudott volna sohasem létrehozni ilyen szoros gazdasági és pénzügyi együttműködést Németországgal.

Németország a tízéves terv végrehajtásához hosszulejratú hiteleket bocsát rendelkezésre alacsony kamatláb mellett. A hitelek összegének nincs felső határa. Mindezekért Romániának semmiféle rendkívüli ellenszolgáltatást nem kell nyújtania. Nem lesz semmiféle külföldi ellenőrzés sem.

Külön egyezmény szabályozza Románia esatlakozását az új európai márka-csökkentési rendszerhez, amelyet a be-

leire emelték Romániában
lini központi leszámlolópénztár bonyolított. 1941 április 1-től kezdve a birodalmi márka elszámolási árfolyama az eddigi 50 leire helyett 60 leire lesz, kivéve a petróleumszállításokat, amelyeket 5 százalékkal felemelt vételár mellett továbbra is 50 leies márkaárfolyamon számolnak el. Ezzel az értékmegállapítással egyszerűsödnek a befizetések a márka elszámolási árfolyama körül évek óta folyó vita.

Orvosok ezrei ajánlják a Togal-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és izületi fájdalmaknál, valamint megbűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togal-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P. 1.60.

Havazás országsszerte, havas-világ Debrecenben

Télapo megrázta a szakállát, kihullott belőle a sok hó... Az ország minden részében ritkán látott arányú hóesések voltak, a nyugati részekben félméteres magasságban áll a hó, de az Alföldön és városunkban is jócskán van hó. Megjelentek az első szárok, vigan esilengelve járják be az utcákat, a Nagyerdő dombjain a kitűnő sílehetőségek láttára ennek a szép sportnak barátai kihasználva az alkalmat felkötötték sítalpaikat, megindult az élet a rödlizők körében is. A Nagyerdő egyik villájának udvarán már hatalmas hóembert is láttunk, amint széles jökevényben integet a villamos utasainak. Minden jel arra mutat, hogy beköszöntött az igazi tél.

Időjárás

Az egyre hidegebb szárazföldi eredetű levegő beáramlása a Kárpátok medencéjébe sok helyütt viharos erővel folytatódott.

Jóslás: Még élénk északkeleti szél, több helyen kisebb havazás, sok helyen hófóvás, a hideg fokozódik.

Hirdetmény a bortermés adatainak összeírásáról. Értesítem a város érdeklőt szőlőbirtokosságát, hogy a földművelésügyi minisztérium az 1940. évi bortermés adatainak összeírását rendelte el. A f. évi december hó 28-ig lefolytatandó összeírás alapján lesz a jövő évi részgálic szükséglet biztosítása ennek alapján történik a kiosztás is. **Felhívom ennél fogva a város érdeklőt szőlőbirtokosságát, hogy legkésőbb a. hó 27-ig a városi növényvédelmi irodában** (Kossuth u. 2. Gyümölcstermelők Egyesülete) saját érdekében a következő adatokat jelentse be: 1. A szőlőbirtokos (vagy bérlő) neve. 2. A kezelésében levő szőlőbirtok kiterjedése kat. holdakban és négyzetöleleken kifejezve. 3. Kat. holdanként mekkora átlegtermése volt az idén borból hektoliterben kifejezve. (Pl. kat. holdanként 2,5 hl.) Amennyiben szőlőbirtoka egy kat. holdnál kisebb, az egész bortermését fel kell tüntetni. A szőlőtermelés főjövédelmi forrással képezi-e. Végül figyelemzve az érdeklőt szőlőbirtokosságát, hogy a határidőn belül címulasztott jelentkezése után utólagos jelentkezéseket nincs módomban figyelembe venni. Polgármester.

ÉRTÉKÉLT

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK

most is pazar választékban

Kardos László 1831.

Vasárnap zárva.

Karácsonyi szünetre ment a képviselőház

A miniszterelnök válasza gróf Károlyi Viktor interpellációjára

A képviselőház tegnapi ülésén részleteiben is megszavazták a legutóbb elfogadott javaslatokat, majd Törs Tibor alelnök javaslatára kimondotta a Ház, hogy legközelebbi ülését január 23-án déli 12 órakor tartja, napirendjén a további teendőkről való határozathozattal.

Ismertették gróf Teleki Pál miniszterelnök írásbeli választát, amelyet gróf Károlyi Viktornak a zsidótörvény földbirtokpolitikai rendelkezései és ezzel ellentétes intézkedések tárgyában előterjesztett interpellációjára adott.

A miniszterelnök kijelenti, hogy a „Megyer Szövetkezet Kft. Nagysurány” a csehszlovák földreform során lefoglalt gróf Károlyi Lajos-féle birtokból magánjogi ügylettel 427 katasztrális holdat szerzett Nagysurány határában. Az ingatlantervezést a felvidéki földbirtokrendezési ügyek kormánybiztosa tavaly augusztusban hatálytalanította. A szövetkezet panasszal és felülvizsgálati kérelemmel élt a hatálytalanítás ellen. A panaszt és a felülvizsgálati kérelmet az idén augusztusban elutasították. A mezőgazdasági termelés folytonossága érdekében a kormánybiztos a birtokot

erre a gazdasági évre bérbeadta a volt tulajdonosnak. A felmérések elvégzése és a felosztási terv elkészítése után 1941 október 1-én az odatelepítendő magyaroknak adják a földet.

— Popper Ernő és Samu Lajos halman 840 katasztrális holdat bérlet. A bérletet a vármegyei gazdasági albizottság hatálytalanította és most november 1-től kezdve a tulajdonos, gróf Károlyi Lajos saját kezelésbe vette a földet.

— Egy további 67 holdas birtok esetében is hatálytalanítás történt, de mivel ezt a birtokot nyolc év óta nem trágyázták és általában elhanyagolták, erre a gazdasági évre bérbeadták Poppernek, azzal a kötelezettséggel, hogy gözekével felszántja és megtrágyazza a földet. Az így feljavított földek jövő október 1-én a kijelölt kisembereknek adják.

A Ház a választ tudomásul vette és az ülés véget ért.

— A román belügyminiszter betiltotta a Temesvárotról megjelenő Vestul című román napilapot. A lap az elmúlt időkben német gyűlölet volt.

Iparosok figyelmébe!

Borítékot, levélpapírt, jegyzékötmböt, számlát, munkafelvevő könyvet, blokkot, átvételi könyvet, cégkártyát, szórólapot, címkéket és mindenféle nyomtatványt kisebb, vagy nagyobb példányszámban olcsón, izléseken készít

lapunk nyomdája

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. Jozsef kir. h. u. 1. Bika bérház

Hungária filmszínház.

Óriási siker
legújabb attrakciónk: a

Sok hűhó Emmyéért

JAVOR, SZELECZYK és CSORTOS
főszereplésével.
MAI ELŐADASAI: d. n. 5, 7, 9 órakor.
VILAGHIRADO!

Jánossy Irma

karácsonyi baba és
játékvására
Alföldi palotában
MEGNYILT

Különleges
velur kalapok
 nagy választékban
Frank Imrénél
ARANY BIKÁ

Az egyetem gyásza

Meghalt dr. vitéz Kárpáthy-Kravjanszky Mór magántanár

A debreceni Tisza István Tudományegyetemnek gyásza van: meghalt dr. vitéz Kárpáthy-Kravjanszky Mór magántanár. Az elhunyt premontrai kanonok volt, a gödöllői premontrai gimnázium hírneves, képzett történelemtanára. A világháborúban a harc-térén, mint tábori lelkész szerzett érdemeket, ezért felvették a Vitézi Rendbe. Sokáig működött a megszállás alatt Nagyváradon, innen került Gödöllőre. A debreceni egyetemen csak nemrég, a nyár folyamán habilitált. A XVI. és XVII. századi magyar történelem külpolitikai relációi című tárgykörből. Júniusban tartotta magántanári próbaelőadását. Gyenge egészségi állapotára való tekintettel előadásait csak a következő fél évben kezdte volna meg. Ebben most megakadályozta a halál. Az egyetem és a magyar tudományos világ gyászát a Központi Egyetem épülete előtt lobogó fekete zászlószólv hirdeti.

Litteczky Endre képkiallítása a Déri-múzeumban

Ma nyílt meg a Déri-múzeum nyugati kiállítási termében Litteczky Endre festőművész képkiallítása. Litteczky Erdélyből jött, hosszú éveken keresztül élt Temesváron, majd az utóbbi években Szatmárra költözött s onnan rándult le most Debrecenbe, hogy húsz év munkásságát képeinek legjavával bemutassa. Bemutassa az igazi szépet, melegséget, melyet csak a művészetért és szépet dolgozó ember vászonra tud vetni.

Minden tájképen átvonul a mérhetetlen ragaszkodás Erdélyhez, a környezet szeretete, az állandó visszatérés a szamosvidéki tájakhoz, a dombokhoz, erdőkhez, napsütötte lankákhoz, vagy a ködbevesző folyóhoz. Képei nem sablonosak, nincs kifejezett irányuk, nem tartoznak egyik izmusba sem. Minden képe más és más, minden képét olyan elgondolásban festi, melyet pillanatnyilag oda legalkalmasabbnak, legjobbnak tart s isten adta tehetségénél fogva mindig el is találja a megfelelő fel-fogást.

Minden képe más és más, egyiken tobzódnak a felhők a kék égen a ragyogó napsütésben, másikon a ködbevesző Szamos gyönyörködött a nézőt az igazán eredeti meglátásával. Segesvári és brassói ucca részleteiből, hár tárgyilagosság, mégis nagy melegség árad s feltör belőlük a szép, a művészi. Szász parasztasszony, az öreg és a fiatal, koldusfői teljesen tökéletesek, bár ő csak egyszerű portrénak nevezi őket.

Hirtelenében nem is lehet eldönteni miben jobb Litteczky, tájképben vagy portréban, mert portréi egyenként mind-mind tanulmányok, nem nyers, vagy agyonretusált fényképvisszaadások, hanem az ábrázoltak lelkeségét s

Tekintse meg

új bőröndös és bőrdíszmúarú
szaküzletünket

Tóthfalussy Géza és Sándor
 Piac u. 16. Alföldi palotában

Minden család apraja nagyja
 Négy évtized óta tudja
 Halász-féle ékszer óra
 Hűséggel és jól szolgálja!

majdnem gondolataikat is kifejezésre juttatják.

Igen megkapóak s az újdonság erejével hatnak a feleségével, Kraus Ilonával közösen alkotott temperál, melyeknél a grafikusábrázolást Kraus Ilona látja el teljes tökéletességgel és mindenre kiterjedő meglátással s a színre, melyet Litteczky végzett a temperával, a képeket valóságos beszédes élményekké változtatta.

Litteczky képeivel képviselve van a

magyar állam gyűjteményében is, sőt a románok, akik a magyar értékeket egyáltalán nem akarták elismerni, megszerzték néhány képét a román állami gyűjtemények számára.

Reméljük, hogy Litteczkyt a debreceni műértő közönség is hamarosan szívébe fogadja, mert nagy festő, mestere az ecsetnek, a színnek és a meglátásoknak s mert képeiből Erdély deris, napsütötte levegője árad felénk.

A tanyákra nem lehet tanítót kapni

Ha ez így tart tovább, be kell zárni a tanyai iskolákat

A hajdúmezei kisgyűlésen Ortay József tanfelügyelő jelentéséhez szövege, Demjén Ferenc szoboszlói lelképásztor feltárta azt a helyzetet, amely a tanyai tanítóihiány terén fennáll. A tanyákra nem lehet tanítót kapni és ha ez tovább is így tart, be kell zárni a tanyai iskolákat.

Ludány Miklós felhozott egy esetet, amikor Budapestről kineveztek egy tanítót az egyik tanyára, a fiatal ember meg is jelent, körülnézett és reménytelenül visszahívta a szülőfalujára.

sal nem tanított, nem fogadta el az állást.

Ortay tanfelügyelő megjegyezte, hogy a múlt évben 150 állástalan tanítót tartottak nyilván, ma azonban már nincs református tanterő a tanyákra, csak nők lennének, de ők nem tanyai tanításra valók. A kérdésben persze nem tudtak mit határozni, hanem felvetették azt a gondolatot, hogy újsághirdetés útján kellene megkísérlni a tanyákra tanítót keresni.

A karácsonyi ünnepokra cukor pótdag kiutalása

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur 240.550-1940. F. M. számú rendelete szerint az 1940. december hó 16-22-ig terjedő időre szóló minden cukorjegy szelvényre a megállapított fejadagon felül egységesen még 10 dkg. cukor vásárolható. Ehhez képest értesítem a város lakosságát, hogy a felbontott részére kiállított sárga színű cukorjegy 33. számú szelvényére a heti 12 dkg.-os fejadagon felül még 10 dkg., vagyis összesen 22 dkg. cukor vásárolható, míg a 12 éven aluli gyermekek részére ki-

adott kék színű állandó cukorjegy 33. szelvényére a heti 24 dkg.-os fejadagon felül még ugyancsak 10 dkg., vagyis összesen 34 dkg. cukort lehet vásárolni. Minden más cukorjegyre, illetve pótcukorjegyre ezak is az eddig kiszolgáltított cukor adag adható ki.

Felhívom a cukor árusítással megbízott kereskedőket, hogy ezen rendelkezéshez saját érdekükben szigorúan alkalmazkodjanak, annál is inkább, mivel ezen rendelet megszegése súlyos közbiztonsági bűntettet von maga után. Polgármester.

Közélelmezési és közbiztonsági kérdések a megyei közgyűlés előtt

Hajdú vármegye kisgyűlése Rásó István alispán elnöklésével tegnap délelőtt ülést tartott. Dr. Uzonyi Barna főjegyző ismertette az alispáni jelentést, amelyhez Váczy József kért szót. Azt panaszkodta, hogy Hajdúvárosban megromlottak a közbiztonsági viszonyok, a múlt napokban is nagyobb betörés történt. Ennek okát abban látja, hogy a rendőrelégnység létszáma jelentősen megcsappant. Régebben 20 főnyi volt a létszám, néhány hete meg csak négyen voltak és most emelték fel nyolcra a létszámot. Kéri az alispán közbenjárását, hogy teljes létszámmal emeljék a nánási rendőrséget. Ezután élelmezési kérdésekről beszélt. Helyesli, hogy az alispán ellenzi a fontos élelmicikkeknek kiállítását a megyéből. Nánáson a Futura felvásárolta a búzát és átadta a malomnak, onnan pedig mint lisztet tovább vitték. Eddig még nincs hiány a legfontosabb

élelmicikkekben, azonban vigyázni kell, hogy a lakosság szükséglete a jövőben is biztosítva legyen. Ludány Miklós megjegyezte, hogy ez a helyzet mindenfelé. A bajok okát abban látja, hogy a tengeri árát magasra engedték emelkedni. A gabonakészleteket zárolni kellett volna, vagy legalább is szabványozni már a csepléskor.

Az elhangzottakra Rásó István alispán válaszolt és kijelentette, hogy a nánási közbiztonsági helyzetnek az a magyarázata, hogy Erdélybe sok rendőrt kellett vezényelni. Egyébként nem kapott arról jelentést, hogy Nánáson a közbiztonság romlott volna. Mindenesetre a helyzet javítása érdekében közbelép. Ami a megye lakosságának ellátását illeti, mindenkit megnyugtathat, a szükséglet biztosítva van. Erről a közgyűlésen részletesen beszámol. A búzát azért szállítják el többek között Nánásról is, mert a földművelésügyi miniszter a búzát mindenhol elviteti és lisztet ad helyette. A minisztériumban a múlt napokban tartott értekezleten biztosították arról az országot, hogy

Reggeli
Magyarország
A magyar család lapja!

a lakosság közellátása nem fog szükségét szenvedni. Bejelentette az alispán, hogy közellátási célokra 300.000 pengő hitelt vesz igénybe, ezzel siet segítségére a megyei városoknak, amelyek viszont a tökeszegény keresztény kereskedőket támogatják kölcsönrel.

A jelentést egyébként a kisgyűlés egyhangúlag tudomásul vette.

Erdélyi lélek

Tankó professzor előadása

Csütörtökön délután a Népszert Főiskolai Tanfolyam keretében tartotta meg dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár az Erdélyi lélek c. előadást, amelyet szépszámú és előkelő közönség hallgatott meg.

A kitűnő előadó szövege arról, hogy Erdély öröndetes visszacsatolása óta sokszor emlegetjük az erdélyi lelket, amely mint önálló, különálló léleknek tűnhet fel. Sok szó esik erről és feltette azt a kérdést, van-e csakugyan erdélyi lélek.

Dr. Tankó professzor részletes, beható vizsgálat tárgyává tette ezt a kérdést, kitért annak multjára és minden oldalról megvilágította ezt az érdekes problémát. Sok-sok jellegzetes dolgot mondott az erdélyi ember lelkivilágáról, amely alapjában véve éppen olyan gyökeresen magyar, mint az alföldi lélek, csak magán viseli Erdély béréinek és hegyesücsücsüinek misztikumát, a klíma, a táj és Erdély sajátos multjának hatásait.

Az egybegyűltek mindvégig nagy figyelemmel hallgatták a tudós professzor mélyenszántó és szellemes fejtegetéseit és az előadót végül lelkesen megtapsolták.

Takarítani kell a járdákat

A rendőrség felhívása a háztulajdonosokhoz

A debreceni rendőrkapitányság felhívja a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy a behavazott járdákat ne mulasszák eltakarítani. A rendőrség őrszemekkel rendszeresen figyelteti, hogy eleget tesznek-e e tekintetben a rendelkezések és azok ellen, akik nem takarítatják a járdát, illetve a síkossá vált gyalogjárót fűrészpárral, hamuval nem teszik járhatóvá, kihágási eljárást indítanak és a hatóságok ilyen esetben a legnagyobb szigorral járnak el. A hatósági intézkedéseken kívül az esetleges szerencsétlenségért is teljes anyagi és erkölcsi felelősséggel tartozik az a háztulajdonos, aki gondatlanságából takarítatlanul maradt síkos járda idézte elő a szerencsétlenséget. A rendőrség nyomatékosan figyelmezteti az érdekelteket, annál is inkább, mert a pénteken megkezdődött ellenőrzés során már számos olyan helyet találtak, ahol nem takarították rendszeresen a hótól a járdát és több háztulajdonos, illetve házfelügyelő ellenéből kifolyólag eljárást indít a rendőrség.

Rádiót, varrógépet részletre
Roboz és Hammertől, Piac u. 8. sz.

Karácsonyi segélyt kapnak a hajdúmegyei tisztviselők, fizetésük ötven százalékát

A hajdúmegyei kisgyűlés tárgyalta a tisztviselők karácsonyi segély ügyét, illetőleg az ezzel kapcsolatban érkezett belügyminiszteri leiratot. A belügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy a tisztviselők és alkalmazottak egyhavi fizetésük ötven százalékát kapják karácsonyi segély gyanánt. Az ellen sem emelt kifogást a miniszter,

hogy a fogalmazási karbeliek családtagonként 30 pengőt, a segéd-személyzet tagjai családtagjaik után 20, a szolgák családtagjaik után 10 pengőt kapjanak. Bejelentette az alispán, hogy ezt az összeget már ki is utalta. A kisgyűlés a tett intézkedést jóváhagyólag tudomásul vette.

Egyévi börtönre ítélték, mert leütötte az erdőort

A nyulasi „közelharc a híroság előtt

Beszámoltunk már arról, hogy az év január 22-én a debreceni Nagyerdőben a nyulasi részen több napszamos a Téglavetőből elindult, hogy az igen szigorú télen tüzelőt vigyenek a hideg szobákban nyomorgó családjuknak. Kifürészelték több fiatal akácját, de elvinni már nem tudták, mert Takács Gyula és Maksa Lőrinc erdőőrök tetten érték őket és felszólították arra, hogy adják át a fűrészeket és fejszékét. A napszamosok nem engedelmessétek és egymásnak rohantak. Takács több lövést adott le a feléje haladó napszamosokra és az egyik lövése halálra sebezte a nyolegyermekes Lupucz Gyulát, Molnár Györgyöt pedig megsebesítette a lábán a golyó. A véres eset színhelyén maradt a meghalt Lupucz és Takács erdőőr is, akijt karókkal annyira

elverték, hogy alig tudták az életnek megmenteni az orvosok. A törvényszék már tartott egy tárgyalást az ügyben és elítélte az erdőőrök támadóit. Molnár György nem került a vádlottak padjára, mert nem volt megidézhető. Az ő ügyét elkülönítették és most tartották meg a főtárgyalást.

A Vizokay-tanács előtt védekezett Molnár György és azt hangoztatta, hogy ő nem bűnös. Azt elismerte, hogy ott volt a falopásnál és golyótól is sérült. A bíróság a tanukihallgatások után úgy találta, hogy bűnös hatósági közeg elleni erőszakban, súlyos testi sérülésben és lopásban. Elítélték egy évi börtönre. Büntetéséből 22 napot kitöltöttek vettek. Az ítélet ellen dr. Telkes Béla ügyész súlyosbírást kérve jelentett be fellebbezést.

Hajdú megyében az idén több a bevetetlen terület mint tavaly volt

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő jelentést tett a novemberi mezőgazdasági helyzetről, mely Hajdú megyében uralkodott. A jelentés szerint az őszi vetési munkálatok már a hó elején is el voltak maradva részint a fogathány, részint pedig a tengeri késői beérése miatt. A novemberi esőzések miatt pedig a vetési munkálatok még jobban elhúzódtak és több helyen nem is voltak befejezhetőek. Vannak községek, ahol az őszi vetési munkálatok csak 60-70 százalékban voltak elvégezhetőek. Legrosszabb a helyzet a tekintetben Püspökkladány, Kaba, Tetétlen és Nádasvári községekben.

A korábbi búzavetések az enyhe csapadékos időjárás folytán általában jól fejlődtek. Ugyancsak jól fejlődött a rozs, őszi árpa és repace. Őszi árpából és repceből azonban ugyancsak kevesebb a vetésterület, mint más években szokott lenni, mert a korai vetésekhez a munkálatok sok helyen nem voltak idejében elvégezhetőek.

A tengeri törése befejezést nyert. Az

általános késői beérés folytán a tengeritörés is nagyon elhúzódtott és még így is a tengeritörésnek cca 25 százaléka nem tudott beérni. A beérett tengeri is sok nedvességet tartalmaz.

A Hajdúvármegyei és Debrecen városi Szarvasmarhatenyésztő Egyesület taglétszáma az elmúlt november hónapban 92 új taggal, míg az ellenőrzött tehének száma 109 darab tehénnel gyarapodott. Így az egyesület jelenlegi taglétszáma 220 tenyésztő, míg az ellenőrzött tehének száma 502 darab. Az egyesület tagjai az idei számadási évben 23 darab tenyészbírákat adtak el 680 pengős átlagáron.

A jelentéssel kapcsolatban Ludány Miklós azt kérte, hogy a vetőmagvakról, különösen árpáról, már most gondoskodjanak.

Kovássy megjegyezte, hogy a bevetetlen terület 25 százalékkal több mint tavaly volt. A földművelésügyi miniszter már megkezdte a tavaszi vetőmagakló megszervezését.

A jelentést tudomásul vették.

Megnyílt Jánossy Irma karácsonyi gyermekjáték és babavására az Alföldi palotában

Jánossy Irma jó hírnévnek és nagy kedveltségnek örvendő gyermekjátékkereskedése az ünnepek előtt kedves meglepetéssel szolgál a debreceni közönségnek. Az Alföldi Táraréképítész palotájában hatalmas anyaggal, a legkényesebb ízlést is kielégítő választékkal nagy karácsonyi gyermekjáték- és babavásárt rendez.

Csodálatosan szép, színpompás látványt nyújt a játékvásár, olyan, mint egy igazi gyermekparadicsom, melyben azonban nemcsak a gyermekek részére lehet megtalálni minden elképzelhető ajándékot, hanem felnőtteknek is kedveskedni lehet a remek népviseletbe öltöztetett művészbabákkal, remekművű párnázásdobozokkal, ötletes társasjátékokkal.

Gyermekek részére minden megtalálható olcsó áron Jánossy Irma nagy karácsonyi játékvásárán. Pompás, színes ruhákba öltöztetett babák pazar sokasága, mint meglevenedett gyermekülöm tekint le a polcokról. Az állatvilág minden tagja kedves figurákban vásárolható. Építő és foglalkoztató játékok nagy választékban. A modern technika vívmányai ötletes játékokká válnak itt, szikrázó vasutak, egyszerű autótípusok már egészen olcsó áron kaphatók. Különböző katonák egész

csapatok figurái, várak, repülőgépek, tankok, fegyverek mellett teljes és világhírhírt gyermekszoba és konyhaberendezések állnak a közönség rendelkezésére. Gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt minden ajándék olcsón és izlées, művészi kivitelben megtalálható Jánossy Irma nagy karácsonyi játékvásárán, melyet már a megnyitás napján nagy számban keresett fel a közönség.

A Széchenyi uccai autóbusszjárat menetrendje

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy Debrecen sz. kir. város polgármesteri hivatala által december 7-ére egybe-hívott nyilvános tárgyalás eredménye gyanánt a Révész tér és István út között közlekedő Széchenyi uccai autóbusszjárat menetrendjét 1940 december 15-étől kezdődőleg az alábbiak szerint állapítjuk meg. Az autóbusszjárat indul:

Az István útról: 7 ó 10 p., 7 ó 30 p., 7 ó 48 p., 8 ó 10 p., 8 ó 45 p., 9 ó 45 p., 10 ó 45 p., 11 ó 45 p., 12 ó 45 p., 13 ó 25 p., 13 ó 45 p., 14 ó 20 p., 14 ó 45 p., 15 ó 45 p., 16 ó 45 p., 17 ó 45 p., 18 ó 30 p., 18 ó 50 p., 19 ó 45 p.

A Révész térről: 7 ó 20 p., 7 ó 40 p., 8 ó, 8 ó 30 p., 9 ó 15 p., 10 ó 15 p., 11 ó 15 p., 12 ó 25 p., 13 ó 15 p., 13 ó 35 p., 14 ó 10 p., 14 ó 35 p., 15 ó 15 p., 16 ó 15 p., 17 ó 15 p., 18 ó 15 p., 18 ó 40 p., 19 ó 15 p., 20 ó.

Az üzemeltetői igazgatóság.

KARÁCSONYRA

**Biblia
Zsoltár
Imakönyv**

a legértékesebb ajándék

„Méliusz” könyvkereskedés

December végén lejár az 1929-es kibocsátású tízpengősök érvénye

A Magyar Nemzeti Bank felhívja a közönség figyelmét arra, hogy az 1929. évi február hó 1-i kelettel ellátott 10 pengős bankjegyek bevonási határideje ez év december 31-én lejár.

A Magyar Nemzeti Bank intézetei és kirendeltségei a bankjegyeket kicserélés végett a határidőn túl is, 1943 december 31-ig elfogadják.

Mégegyszer a villamoskalauzok és kocsivezetők elmaradt fizetésemeléséről

Tegnap számunkban szóvá tettük, hogy a villamoskalauzok és kocsivezetők még mindig nem kapták meg a hétszázalékos fizetéspótlékot, melyre nézve idestova már két hónapja rendelkezett a minisztérium.

Cikkünkkel kapcsolatban Tichy Antal HÉV üzletigazgató nyilatkozatot tett, de ez a nyilatkozat sem alkalmas arra, hogy megnyugtató válasznak lehessen tekinteni. Az igazgató ugyan azt állítja nyilatkozatában, hogy „a személyzet tulajdonképpen megkapta a fizetésemelést”, de ez nem fizetés-emelés volt, hanem mint magából a nyilatkozatból kitűnik, fizetési előleg beszerzésekre, amelyet az alkalmazottak úgy kaptak meg, hogy azt majd vissza kell fizetni.

Az igaz, hogy a nyilatkozat szerint az üzletigazgató, mint mondja „a maga részéről az igazgatóságnak már szeptember 30-án javaslatot tett arra, hogy a kalauzoknak és vezetőknek a beszerzésre folyósított összeget ne kelljen visszafizetniük.” Azonban most december 13-át írunk, de az üzletigazgató úr csak „hiszi”, hogy az igazgatóság elfogadja a javaslatot. Tehát a valóság az, hogy két és fél hónap múltán még mindig nincs elintézve a fizetésemelési kérdése.

A magunk részéről reméljük, hogy az igazgató úr most már mindent elkövet, hogy az igazgatóság hozzájáruljon ahhoz a megoldáshoz, hogy a beszerzési előleget elengedjék annál is inkább, mert ez igazságos lenne és kárpótlást nyújtana az alkalmazottaknak az elmaradt hétszázalékos pótlékokért. Főleg megnyugtatót szeretnénk hallani arra nézve, hogy a hétszázalékos pótlékokat ne csak a fentebb említett komplikált módon intézzék el, hanem a kormány intencióinak megfelelően

állandó jelleggel adják meg annak a sok existenciának, akik a mai körülmények között alaposan rászorgálnak és rászorulnak az állandó jellegű fizetésjavításra.

Tichy igazgató nyilatkozatából még kiderül az, hogy a karácsonyi segély az idén sem fog elmaradni, ezt viszont helyesléssel vesszük tudomásul és reméljük, hogy ténylegesen bekövetkezik.

A vasutas MANSZ karácsonyi vására

Ma 4 órakor nyílik meg a régi posta épületben levő MANSZ helyiségben a vasutas MANSZ leánykörének karácsonyi vására. Kóren Emilné, az üzletigazgató neje nyitja meg rövid beszéd kíséretében a kiállítást. Alkalmunk volt betekintést nyerni a készülő kiállításról. A MANSZ helyiségben már felszűfoltan állanak a különböző nagyszerű dolgok, kézimunkák, párnák, kézzel festett porcellándarabok, csodás művirágok. A kiállítás biznyságtétel a vasutas MANSZ keretén belül működött tücsipke, népi himnusz, művirágkészítő, porcellánfestő tanfolyamok működéséről, végzett munkájáról. Itt fejezi ki a vasutas MANSZ köszönetét a Népművelési Központ által kiküldött Dien Gizella, Dicsőffy Anna és Katona Mici vezetők fáradságáért.

Debrecen társadalmának nagy érdeklődése nyilvánul meg az érdekes vásár iránt.

— A földművelésügyi miniszter a vízügyi műszaki szolgálatnál a mérnökök létszámában Szakács László (Debrecen) ideiglenes minőségű k. s. mérnököt állásában véglegesen megerősítette.

Bundák Bekecsek Börkabátok Öltönyök

A régi megbízható minőségben, olcsó szabott árban.

Alapítva: 1882. Alapítva: 1882.

üriszabóság

Kistemplom mellett.

Tűzifáját beszerezheti
Kishegyesi út 5.
Lusztbaum Béla
Telefon: 13-95. futelepeán.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATA december 14-én reggel 8 órától december 21-én reggel 8 óráig:
„Megváltó”, Piac u. 18. Telefon: 14-69. — „Muraközy”, Piac u. 72. Telefon: 13-30. — „Booskai”, Cegléd u. 22. Telefon: 29-14. — „Csokonai”, Mester u. 43. Telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem”, Csapókeret, Jánosi u. 14. szám.

HÁT NÉMULJ EL

Hát némulj el, mint üres hárfá,
mely kéz nélkül maradt,
némulj el, hogyha nem vagy fontos
versemnek hímes, arany szárnya
szállj el hát szárnyas akarát.

Pedig tán többet öltetek meg,
mint egy-két kis rímef,
mit tudjátok ti? Szívtelenül
élték s mit is beszélnék én, hogy
ismertek-e zengő szívet?

Nem sok szóm volt, igaz, hozzátok,
de adtatok-e ti
nekem valamit? Egy-két verset
mégis csak sirtam nektek szívből
és egy-két vers is valami.

Hát némulj el, hogyha elég volt,
dalom, te megszokadt,
mint árva hárfá, megpattant húr,
vagy egy harang, melyből kihullott
nyelve, a zengő, szép szavak...

THARDI VERESS LÁSZLÓ.

— Trombaitore professzor, az egyetem új olasz szakelőadója, ma déli 12 órára hirdetett előadását nem tartja meg, közbejött akadályok miatt. Az előadást valamely más időpontban fogja megtartani Trombaitore professzor.

— Csomor Gyula tűzharcos bajtársunk rádió beszerezése Otthonunknak juttatott nagylelkű adományáért ez úton is hálás köszönetet mond a tűzharcos bajtársak nevében az Elnökség.

— A TESZ újból országos elnökévé választotta Uzdóczy-Zadravetz István püspököt.

— Stockholmban svéd-magyar bűnösséget rendeztek, melyen dr. Lotz János erdélyi néprajzi viszonyokról tartott előadást és bemutatta az erdélyi filmet is, Baranyi Lili zongoraművész nő a magyar zenét ismertette.

— Az erjesztőkádból kiömlő szöngáz belélegzése megölte a balkányi szeszgyár Roncsin János nevű gyári munkását. Gondatlanság miatt Kardos Miksa szeszgyári vezetőt a debreceni ítélőtábla háromhónapi fogházra ítélte. A most a tábla ítéletét jogerőre emelte.

**Ujdonságok,
szép könyvek,
ifjúsági iratok**
Grünmann Sándornál
PIAC U. 53.

BéROUTÓT
legolcsóbban kaphat
Rosenthal Józsefnél
Telefon: 4/jele, nappal 27-95.
Vörösmarty-utca 18. sz.

— A Gör. Kat. „Napsugár” Leányklub folyó hó 15-től 22-ig délelőtt 9-11-ig és délután 3-7-ig bezárólag a szegénysorsú gyermekek felruházására karácsonyi vásárt rendez. Kérjük a szíves pártfogást.

— Magyarra fordítják az új fasiszta magánjog-kódexet. A magyar szöveg Ibrányi István törvénytudós bíró munkája, aki jelenleg Rómában az olasz magánjogi törvényhozás munkáját tanulmányozza.

— Strucetenyésztesel kísérleteznek Oroszországban. Az Udarnojé állami mezőgazdasági nagyüzem be akarja bizonyítani, hogy a tropikus madarak tenyésztése mérsékelt éghajlaton is lehetséges és a strucetenyésztes igen kifizető.

— 25.000 hadifoglyot elbocsát Németország karácsonyra. A flandriai foglyok közül már mintegy 3000-en el is utaztak.

— Ötös ikreknek adott életet Svéd Mária lemergi asszony. Az anya és gyermekei jól érzik magukat, egészségesek.

— A templom előtt lett öngyilkos Budapest Majoros Róza, aki megmérgezte magát. Eleteszélyes állapotban vitték a kórházba. Nem tudják, hogy miért akart meghalni.

— Héthónapi börtönpire ítélték el Brachfeld György budapesti kereskedőt, aki egy világhírű Courbet képet akart külföldre küldeni, ismeretlen festő művének feltüntetve. A szerző nevét átfestették, csakhogy kevesebbre értékelték és kevesebb valutát kelljen a kép kivitele ellenében beszozálatni.

— December 13. péntek és Luca napja volt egyszerre a tegnapi nap. Külön-külön a 13-hoz, péntekhez és különösen a Luca napjához sok babonás elképzelés fűződik. A babonás emberek most gondolkoznak rajta, hogy mit jelenthet a hármas omen együttesen.

— Egyik budapesti kórházban meghalt Borisz Apollonovics Butyenko, a cári Oroszország utolsó közlekedésiügyi minisztere. Saljapin barátja. A hányatott életű orosz politikus a 20-as években menekült Budapestre, ahol pár évig a dohánygyár alkalmazásában is állott, mint mérnök.

— A lázadó arabok ellen az angolok beiruthi jelentés szerint zsidó csapatokat küldenek hareba. A lázadó arabok pusztítják a művelt földeket és kivágják a gyümölcsfákat.

— Békésben rohamosan esőkken a születések száma. Ezt a körülményt az alispáni jelentés a szociális helyzettel hozza összefüggésbe. A vármegyében a bajok orvoslására megalakult közjóléti szövetkezet máris szép eredményekkel dolgozik.

— Kétszáz ezer pengő óvadék ellenében sem helyezték szabadlábra Mayer Miksát, akinek nagyszabású árdragatási körét most tárgyalja a budapesti bíróság.

— Hajdúhadház három selyemzástól készítettet, egyet Tiszán hely református egyháznak küldtek, a másodikat a hadházi két-tornyu református gyülekezet hajdú küldték a kolozsvári „bóstat”-i hajdúknak, a harmadikat maga a hadházi közönség tartja meg.

**Divatos és bélelt
Bőrkesztyűk
Tóthfalussynál**
Piac u. 40. szám

— Megyei ügyek. Ötezer pengő segélyt kapott a Nádudvari Háziliparosok Szövetkezete, amely 400 családot foglalkoztat a téli hónapokban. — Földes község irnok-végrehajtói állás újból való szervezését határozta el. Ezt a határozatát a kisgyűlés jóváhagyta, tekintettel arra, hogy a munka nagyon felszaporodott. — Hajdúböszörmény város négy darab tenyészapaállatot szerezt be államsegéllyel. A megyei kisgyűlés erre az engedélyt megadta. — Hajdúszoboszlón az iparostanonokok létszáma olyan mértékben emelkedett, hogy a tanonciskolához második főhivatalú tanítói állást szerveztek. Ezt a határozatot a kisgyűlés jóváhagyta. — Földes község a református egyház részére az elemi iskolák fenntartására 1941 január 1-től kezdve évi 4200 pengő segélyt szavazott meg. Ehhez a kisgyűlés hozzájárult. — Tetétlen község testülete a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap támogatására a pótdadó egy ezrelékét szavazta meg, mint évi állandó hozzájárulást, amihez a megyei kisgyűlés hozzájárult. — Szegődményes állatorvos alkalmazását határozta el Tetétlen község, amihez a megyei kisgyűlés hozzájárult.

— Fiatal lány titokzatos halála. Rejtélyes körülmények között meghalt Papp Róza 26 éves fiatal lány, Beresényi uca 17. sz. alatti lakos. Papp Róza az esti órákban lühtelen rosszul lett és eszméletét veszítette. Kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol az éjszakai órákban anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. A halálesetről a klinika értesítette a rendőrséget és elrendelték a holttest felboncolását a haláleset okának megállapítása végett. Az a gyanu, hogy a fiatal lánynak valami lap-pangó belső betegsége lehetett, vagy pedig érrepedés okozta halálát.

— Elsikkasztott bétezer pengő hozományelöléget Hippich Sándor 45 éves budapesti trafikos, aki mikor menyasszonyától, Rakozsa Erzsébetől kicsalt összeget elköltötte, megszűntette a jegyesviszonyt is. A bíróság a házasságzédelgőt kétévi fegyházra ítélte el.

— Babakiállítás az Árpádházi Boldog Margit leányklubban. Ma nyílik meg az Árpádházi Boldog Margit leányklub helyiségében, Varga u. 18. szám alatt a leányklub babakiállítása, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A kiállítás keretében 124 baba kerül bemutatásra, melyet majd Erdélybe küldenek a magyar gyermekeknek.

— Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város belsőfogattartásából 2 darab selejt kocsiló a f. hó 17-iki hetivásáron, a Baromvásártéren, nyilvános árverésen eladásra kerül. Polgármester.

— Mit kell tudni a karácsonyi vásár hirdetéséről? A kereskedelmi és iparkamara ezúton közli a kereskedőkkel és iparosokkal azt, hogy az u. n. karácsonyi vásár, mint alkalmi vásár hirdetéséhez nem kell külön hatósági engedély. Az 1933: XVII. t. e. 10-ik §-a szerint „karácsony első napját közvetlenül megelőző 14 napon át engedély nélkül szabad az ilyenkor szokásos alkalmi árusítást hirdetni.”

— Jugoszlávia magyar városai-ban és falvaiban székely-esteket rendez a szabadkai Magyar Olvasó Kör.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

— Sütőmunkások! A nyolcérai munkáldőnek megvalósításáért országos sütőmunkás gyűlést tartunk, melyre a szaktársakat ezúton is meghívjuk. A gyűlés 15-én, vasárnap délután kétórai kezdettel lesz a Munkás-Otthonban. A szaktársak feltétlen megjelenését kérjük. Vezetőség.

— Naményi Gyorsíróiskolában december hónapban kezdőtanfolyam — Bathvány u. 1.

— Dr. Kürthyé Máriássy Magda táncintézetében 18-án tisztviselő tanfolyam kezdődik. Péterfia u. 30. sz.

— Ünnepi ajándék fényképezőgéppé már 4 P 40-től, különleges fényképalbumok Berzki fotószerkezete, Piac u. 38. (Udvarban.)

— Mindig olcsón vásárolhat téli ruhakabát stb. anyagokat, dr. Révésznével, Hangya úljáróban.

— A „Ferenc József” keserűviz régóta kitűnően bevált háziszser, megrögzött székrekedéskor és annak mindenféle káros következményeinél biztos, enyhe és biztosan ható, természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— Betörték a pince ablakát és agy-neműt loptak. Csernus Gáspárné por-gáriiskolai igazgató felesége, Wessclényi uca 9. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki pincéje ablakát betörve bemászott és onnan három paplant és négy ágylap-pedőt 100 pengő meghaladó értékben ellopott.

— Leszúrta az anyját, mert sült csirke helyett téstát kapott. B. Nagy József 26 éves bérpusztai földműves reggel, amikor elment hazulról, mekérte az édesanyját, a 68 éves B. Nagy Péternét, hogy csirkét süssön neki ebédre. Csirke helyett azonban téstát kapott. Erre olyan méregebe gurult, hogy késsel mellbeszúrta az édesanyját. A fiú önként jelentkezett a csendőrségen.

— Ponyvaregény receptje szerint ütötte le aldozatát Kerekes István gyöngyösi iparossegéd, aki kerékpáros utitársát, Csepja Ferencet éles kővel leütötte, majd kirabolta. Elfogásakor megtalálták Kerekes zsebében a ponyvaregényt, melyben hasonló támadás volt leírva. Kerekest héthónapi börtönpire ítélték a véres rablóátadás elkövetéséért.

**Karácsonyi
vásárlásainál zsebnap-
tárt adnak az alábbi
cégek:**

- Acél antiquarium, Széchenyi uca 2.
- Bálint József, Csapó uca 67.
- Bütemagazin, Széchenyi uca 6.
- Csillag Testvérek, Piac uca 25.
- Dávid Mihály, Hatvan uca 15.
- Eisenberger Dezső, Csapó uca 101.
- Frick Testvérek, Piac uca 27.
- Gulyás Ferenc, Piac uca 59.
- Havas Károly, Bádógos uca 1.
- Hammerli I., Piac uca 16.
- Kaszanyitzky Endre, Piac uca 57.
- Kántor Ernő és Társa, Piac uca 44.
- Karsai Pál, Szent Anna uca 1.
- Kassai sör, Széchenyi uca 22.
- Kassai Sörház, Hunyadi uca 1.
- Kerecsen János, Csapó uca 6.
- Klein Géza, Árpád tér 13.
- Khüne Bt., Deák Ferenc uca 4.
- Krayer E. és Társa, Csapó uca 13.
- Kornhauser, Simonffy uca 6.
- Kovács Lajos, Miklós uca 9.
- Mink Ferenc, Hatvan uca 6.
- M. Nagy Sándor, Piac uca 20.
- Nagy István, Széchenyi uca 6.
- Szliuka István, Teleki uca 100.
- Szántó Albert, Csapó uca 8.
- Tóthfalussy Testvérek, Piac uca 16.
- Ungár József, Széchenyi uca 1.
- Városi szeszüzlet, Róza uca.
- Vigszínház moz., Arany Bika épület.
- Volentik Sándor, Piac uca 38.
- Wawruch Alajos, Szent Anna u. 6.
- Werner Sándor, Piac uca 70.

**Állandóan friss csapolás a
Kassai sörházban**
Cigány zene. Polgári árak.
Szekeres György Hunyadi-utca 1.

